

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 7

Fylke: Opland

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Torpa

Emne: Skav

Bygdelag: Nord-Torpa

Oppskr. av: Martin Enger

Gard: Enger.

(adresse): Nord-Torpa

G.nr. 75 Br.nr. 8.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1 Nei

2 Beit

3 å skava - skov - har skava.

4 Ja. Hjelpesfor - regulert - i gammel tid. Nu sjelden benyttet.

Skavel ble ikke skilt ut for seg, men man kjøpte fram en mengde beiteved, d. v. s. myrkar og greiner av store trær. De ble lagt i en stor karr utenfor skålen. Helst var det vep, selje og rogn, men også bjørk, Lau, geit og myrkaust ble så sluppet ut i skund midt på dagen og kunne forsyne seg som de ville av kvister eller bark. Dette brukte de tidligere heile vinteren, når det ikke var allfor kaldt. Utpå vårparten var de nevnte husdyr ute en stor del av dagen, og fikk ofte lite for ellers.

6 Skjevlung, Lemlung = unge revinger av lauvtré

7 Ukjent her.
8 Se ovenfor.

Bonde Harald Fossum
Nord-Torpa, ca 65 år forteller:
"Jeg kan såvidt huske at bestefar
laget skar til geita. Når han
om dagen hadde heulet eunnings-
ved i skogen, tok han om kuelden
kabbene inn til peisen. Det var
rå bjørkestammer. Først fletket
han av nevra og la den til tørk.
Det ble til "nørved" d.v.s. å heude
opp varme med asene. Så tok
han av borken og samlet den opp
i ei bølge. Til dette arbeid brukte
han tollekniv.

— Fossum mente også at
skar svart gjelden ble brukt alene,
men at krittene tok både krittet
og bork av heitveden ute på gården.

Nord-Torpa 4/12 48
M. Enger.